

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАЦКАЛО

Педагогічний консалтинг
робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>011 Освітні, педагогічні науки</i>
Освітній рівень	<i>другий (магістерський)</i>
Освітня програма	<i>Педагогіка та адміністрування освіти</i>

Вид дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>

Завідувач кафедри
педагогіки, іноземної філології та перекладу

Тетяна БОРОВА

Харків
2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Протокол № 11 від 17.05.2021р.

Розробник:

Кравченко Г. Ю., д.пед.н., доцент, професор кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Сьогодні сфера консалтингових послуг у системі освіти України розширилась до професійного навчання вирішенню проблем в управлінні як організаціями, так і закладами освіти. Причинами поширення цього явища вважається пошук способів адаптації як людини, так і в цілому організації до постійних мінливих умов зовнішнього середовища, постійної конкурентної боротьби, зростання невизначеності майбутнього.

Вивчення дисципліни «Педагогічний консалтинг» має збагатити здобувачів знаннями про можливості та ефективність консалтингового консультування, здійснювати психолого-педагогічний аудит, отримати навички консультантів-тренерів, які координують діяльність у невеликих організаціях та групах, оволодіти вміннями розробляти програми інноваційного розвитку колективу та проводити різні види діагностики тощо.

Об'єктом навчальної дисципліни є педагогічний консалтинг та процеси, що відбивають різні аспекти прийняття управлінських рішень.

Предметом навчальної дисципліни є основні теоретичні положення, поняття педагогічного консалтингу в освіті, основні техніки, процедури та технології в галузі педагогічного консалтингу.

Метою викладання даної навчальної дисципліни є створенні умов для засвоєння магістрами цілісної системи знань, які допоможуть забезпечити ефективність процесу управлінського консалтингу в освіті; в ознайомленні з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами; здійснювати психолого-педагогічний аудит, отримати навички консультантів-тренерів, які координують діяльність у невеликих організаціях та групах, оволодіти вміннями розробляти програми інноваційного розвитку колективу та проводити різні види діагностики тощо.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1М
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Педагогіка вищої освіти	Інформаційні технології в освіті
Адміністративний менеджмент в освіті	Управління освітньою діяльністю
Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця	Педагогічна та соціальна психологія
	Правові та фінансово-економічні аспекти управління закладом освіти

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Навчальна дисципліна «Педагогічний консалтинг» забезпечує набуття здобувачами освіти інтегральної компетентності – набуття здатності розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук

Компетентності	Результати навчання
СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти	РН2.Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності
СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах	
ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.	РН3.Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову

Компетентності	Результати навчання
ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію
ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.	
ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	
СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.	
СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах	РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.
СК13. Здатність до розроблення та оцінювання освітнього контенту, спрямованого на формування компетентних фахівців з творчим мисленням, спроможних до навчання протягом життя, зокрема, в професійній сфері.	РН5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.
ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.	
СК3.Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти	
СК6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.	РН8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей
СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах	
СК13. Здатність до розроблення та оцінювання освітнього контенту, спрямованого на формування компетентних фахівців з творчим мисленням, спроможних до навчання протягом життя, зокрема, в професійній сфері.	
ЗК5.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.
ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.	
ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо	
ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.	РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.
ЗК11. Здатність до професійного саморозвитку, планування кар'єри, презентації професійних досягнень	
СК6.Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності	
ЗК11. Здатність до професійного саморозвитку, планування кар'єри, презентації професійних досягнень	РН13. Вміння визначати рівень особистісного і професійного розвитку, моделювати траєкторію особистісного самовдосконалення, виявляти здатність до самоорганізації професійної діяльності
СК12. Здатність до професійного спілкування на основі морально-етичних принципів.	
СК13. Здатність до розроблення та оцінювання освітнього контенту, спрямованого на формування компетентних фахівців з творчим мисленням, спроможних до навчання протягом життя, зокрема, в професійній сфері.	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Еволюційний аспект формування педагогічного консалтингу.

Сутнісні характеристики педагогічного консалтингу

- Тема 1. Сучасні підходи до поняття консалтингу.
- Тема 2. Теоретичний аспект розвитку педагогічного консалтингу.
- Тема 3. Моделі освітнього коучингу.
- Тема 4. Педагогічна підтримка і тьюторство як методи педагогічного супроводу.

Змістовий модуль 2.

Особливості педагогічного консалтингу. Технології педагогічного консалтингу

- Тема 5. Основні форми соціально-педагогічної діяльності.
- Тема 6. Методи консультаційної допомоги в навчанні дорослих.
- Тема 7. Консалтинг в управлінні розвитком персоналу.
- Тема 8. Коучинг як механізм професійного саморозвитку.
- Тема 9. Технології впровадження педагогічного консалтингу в діяльність закладу освіти.
- Тема 10. Маркетингово-моніторингові технології в управлінні розвитком закладу освіти.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання і викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: міні-лекції-діалоги (тема 3 – тема 6), міні-лекції проблемного характеру (тема 7 – тема 10).

Для формування компетентностей та досягнення результатів навчання під час лекцій і практичних занять використовуються різноманітні форми та методи навчання: проблемні лекції (тема 7 – тема 9), дискусії (тема 1, тема 8; 10), моделювання професійних ситуацій (тема 4 – тема 7; 8), робота в малих групах (тема 3, тема 7 – 10), індивідуальна робота під час виконання творчих завдань (тема 1 – тема 5).

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання сформованих компетентностей. Заходи з оцінювання результатів навчання здобувача за навчальною дисципліною включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних (семінарських) занять, оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит – 35 балів); підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену відповідно до графіку навчального процесу.

За лекційних занять здобувач може отримати максимально 5 балів по 0,5 бали за 10 лекцій.

На практичних заняттях здобувач може бути отримано максимально 20 балів, а саме: за активну роботу на практичному занятті (5 пар по 0,5 балів) максимально – 5 балів, за виконання тестів (5 по 1 балу) максимально – 5 балів, за аналіз кейсів 5 балів та 5 балів за презентацію.

Під час навчання передбачено проведення поточного 2 модульних контрольних робіт у 1 та 2 змістовному модулі. Максимально за результатами поточного контролю здобувач може отримати 20 балів, по 10 балів відповідно до кожного модулю.

Самостійна робота здобувача з вивчення теоретичного матеріалу, виконання практичних завдань, підготовка до модульних контрольних робіт перевіряється під час аудиторних занять. Виконання самостійних індивідуальних завдань оцінюється в межах 15,0 балів.

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, що округлені до цілого числа за правилами математики (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів). Результат екзамену в балах проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності". Здобувача слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час іспиту, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни. Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС". Форми оцінювання та розподіл балів представлено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мак бал
Тема 1	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція № 1 «Сучасні підходи до поняття консалтингу».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 1 «Сучасні підходи до поняття консалтингу».	активна робота на практичному занятті тести	0,5 1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	есе	1
Тема 2	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція № 2 «Теоретичний аспект розвитку педагогічного консалтингу».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 2 «Особливості педагогічного консалтингу».	активна робота на практичному занятті тести	0,5 1
	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	реферат	2
Тема 3	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція № 3. «Моделі освітнього коучингу».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 3 «Коучинг у педагогічному консалтингу».	активна робота на занятті	0,5

			тест	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	експрес опитування	1
Тема 4	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 4. «Педагогічна підтримка і тьюторство як методи педагогічного супроводу».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 4 «Тьюторство як метод педагогічного супроводу».	активна робота на занятті тест	0,5 1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	міні-тест	1
Тема 5	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 5 «Основні форми соціально-педагогічної діяльності».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 5 «Практика впровадження педагогічного консалтингу в закладах освіти» Модульна контрольна робота.	активна робота на занятті модульна контрольна робота	0,5 10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	есе	1
Тема .6	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 6 «Методи консультаційної допомоги в навчанні дорослих».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 6 «Методи педагогічного супроводу». Аналіз кейсів.	активна робота на занятті аналіз	0,5 5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	реферат	2
Тема .7	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 7 «Консалтинг в управлінні розвитком персоналу».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 7 «Науково-методичний супровід професійної діяльності педагога».	активна робота на занятті тест	0,5 1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	реферат	2
Тема 8	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 8 «Коучинг як механізм професійного саморозвитку».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 8 «Методи акмеологічного консультування в освіті дорослих». Презентація за темами.	активна робота на занятті презентація	0,5 5
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	міні-тест	1
Тема 9	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 9 «Технології впровадження	активна робота	0,5

		педагогічного консалтингу в діяльність закладу освіти».	на лекції	
	Практичне заняття	Практичне заняття № 9 «Психологічний консалтинг в освітній практиці».	активна робота на занятті	0,5
Самостійна робота				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	розв'язування ситуаційних завдань	3
Тема 10	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція № 10 «Маркетингово-моніторингові технології в управлінні розвитком закладу освіти».	активна робота на лекції	0,5
	Практичне заняття	Практичне заняття № 10 «Управлінський консалтинг в освіті».	активна робота на занятті модульна контрольна робота	0,5 10
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Огляд літературних джерел за темою, вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття.	міні-тест	1
	Екзамен			40

Рекомендована література

Основна

1. Педагогічний консалтинг: навч. посіб. / Т. А. Борова, З. В. Рябова, Г. Ю. Кравченко, О. О.Почуєва. – Луцьк : Терен, 2019. – 322 с.
2. Попова Н. В. Управлінський консалтинг : навчальний посібник / Н. В. Попова, К. Д. Гурова ; 2-ге вид. – Харків : Видавництво «ВДЕЛЕ», 2016. – 306 с.
3. Саюк В. І. Педагогічне консультування як професійна діяльність : методичні рекомендації / В. І. Саюк. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. – 24 с.

Додаткова

4. Адаптивне управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу//Адаптивне управління: міжгалузеві зв'язки, науково-прикладний аспект: колективна монографія / Г.В. Єльнікова, Т.А. Борова, З.В. Рябова та ін. [За заг. та наук. редакцією д-ра пед. наук, професора Г.В. Єльнікової] – Харків : Мачулін, 2017. – С.69-128.
- 5.
6. Кравченко Г. Ю. Адаптивне управління розвитком професійної освіти / Г. Єльнікова, О.Загіка, Г. Кравченко та інші / за заг. ред. Г. Єльнікової. – Павлоград: ІМА – прес, 2016. – 248
7. Рябова З. В. Проектний менеджмент як технологія управління інноваційним розвитком навчального закладу / З. В. Рябова // Вісник післядипломної освіти: зб. наук. пр. / НАПН України, Ун-т менедж. освіти ; редкол. : О. Л. Ануфрієва [та ін.]. Київ : 2016. – 216 с.
8. Рябова З. В. Маркетинг і логістика освітніх послуг / З. В. Рябова // Адаптивне управління: теорія і практика: Електронне наукове фахове видання, серія «Педагогіка». – Випуск 4 (6), 2017. Режим доступу: <http://am.eor.by>
9. Управлінський консалтинг: підручник / [Безкровний.М. Ф., Кропивко М. Ф., Палеха Ю. І., Іщенко Т. Д.]. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2015. – 310 с.

Інформаційні ресурси

10. Борова Т.А. Управління професійним розвитком науково-педагогічних працівників у контексті європейських цінностей забезпечення якості вищої освіти. – Харків: Адаптивне управління: Теорія і Практика. – Серія “Педагогіка”, № 4 (7), 2018. – Електронне наукове фахове видання – Режим доступу : [<http://am.eor.by/index.php/gallery/126-vipusk-3-2018>]

11. Кравченко Г. Ю. Управління розвитком людського потенціалу педагогічного колективу освітнього закладу на основі адаптивного управління розвитком» / Г. Кравченко, Я. Чернігівська/ «Імідж педагога: електронний фаховий журнал, № 7 (176) / 2017. — Полтава: ОППО, 2017. - <http://isp.poippo.pl.ua/issue/view/7127>
12. Сайт «osvita.ua». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://osvita.ua/vnz/news/27558>
13. Словарь терминов и понятий [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nspu.net/fileadmin/library/books/21/sprav.htm>
14. World's data will grow by 50X in next decade, IDC study predicts. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kurzweilai.net/worlds-data-will-grow-by-50x-in-next-decade-idc-study-predicts>
15. Педагогічний консалтинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6835>